

A hírközlés, a távkapcsolat szerepe a polgári életben is egyike a legfontosabbaknak, a hadviselésnek pedig kifejezetten kulcskérdése. Amikor kitört az első világháború, az Ericsson Magyar Villamossági Rt a hadvezetés egyik legfontosabb szállítója lett: összesen több, mint 30 ezer tábori telefonkészüléket állított elő a hadsereg számára.

Pár héttel ezelőtt írtak az újságok az Osztrák–Magyar Monarchia egykori büszkeségének, a Danubius hajógyárban Fiumében épített 21 000 tonnás hadihajójának a sorsáról. A Szent István csatahajót magyar mérnökök tervezték, és az Ericsson készítette el teljes híradástechnikai rendszerét. A Szent Istvánt 1918 nyarán olasz gyorsnaszádok torpedózták meg: a hajó elsüllyedésekor 37 magyar és 35 horvát tengerész halt meg. Azóta fekszenek roncsai több, mint 60 méteres mélységben. Most horvát–magyar bűvárexpedíció próbálja meg a rajta levő történelmi értékeket felszínre hozni.

A háborútól megviselt Magyarországon a húszas évek közepére befejeződött a gazdasági élet újjászervezése. 1924 és 1929 között látványos fejlődésnek indult a magyar elektronikai ipar. Világraszóló eredmények születtek a kutatásban. Ebben az időszakban fejlesztették ki például az Egyesült Izzóban a kripton izzólámpát.

Az akkoriban 150 főt foglalkoztató Ericsson is felvirágzik ebben az időszakban. 1924-ben elfoglalja új gyárpépületét, ahol a távíró- és telefonkészülékek mellett már kézi kapcsolású, nem sokkal később pedig automata telefonközpontokat is gyártanak. A vállalat elismerten magas színvonalú: nyugat-európai piacra fejhallgatókat, a francia testvércég számára szerszámokat gyárt. Bekapcsolódik a hazai rádiógyártásba is, mint a Philips készülékek összeszerelője, alkatrészek, kondenzátorok és szénréteggellenállások gyártója.

A vidéki telefonhálózat automatizálása az 1930-as években kezdődött meg. Az első Ericsson rendszerű ARG 500-as automata központot Miskolcon telepítették, s ez a későbbiekben része lett a Budapest–Miskolc–Kassa távhívó rendszernek, amely ekkor Európában is egyedülálló volt.

1937-ben az Ericsson magyarországi gyárát megvásárolta az erős versenytárs, az amerikai ITT érdekeltséghez tartozó Standard, amely evvel kényegében a telefónia egyeduralmódójává vált. A hazai automata telefonközpontok többsége az általuk gyártott RA típusú forgógépes berendezés lett.

A Standard a második világháború idején fontos szállítója a magyar és a német hadseregnek, a vezetékes berendezések mellett rádió adóvevőket és lokátorokat is gyárt. A háború után is nagy szerepet vállal: újjáépíti például a felrobbantott lakihegyi nagyadót.

A vállalatot 1949-ben államosították, s 1952-től kezdve már Beloianisz Híradástechnikai Gyár (BHG) a neve. A kialakult politikai helyzetnek megfelelően természetesen megszűnt a korábbi anyacéggel való kapcsolat, így lehetetlenné vált a külföldi fejlesztési eredmények folyamatos követése. A BHG ugyan megkezdte az új, korszerűbb keresztrudas (angolul crossbar) technológia alkalmazását saját fejlesztésű alközpontjában, egy főközponti rendszer kialakításához azonban ez kevésnek bizonyult. A hazai telefonhelyzet nem javult, az összes vonalszám alig haladta meg a háború előtti szintet.

A hatvanas években a gazdasági átalakítások során felismerték a telefonhálózat tarthatatlan állapotát, úgy döntöttek, hogy a BHG főközponti licencet vásárolhat. A Posta és a BHG szakemberei több megvizsgált rendszer közül az L.M. Ericsson AR családot választották. Ez komoly előrelépés volt, mert a magyar gyártású AR központok külföldön is kelendőek voltak. A hetvenes évek korszerűsítése már ezekre épült, folyamatosan bővült a közvetlen távhívással elérhető helységek száma. A köznyelvben az automatikus távhívást még ma is „crossbar”-ként emlegetik.

Így harminc év szünet után újra bekapcsolódott az Ericsson a magyar telefóniába. A kilencvenes évek elején pedig megalakult az Ericsson Technika Kft. De ez már egy újabb kapcsolat...